

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Financiering vanuit Vlaams klimaatfonds (VKF) naar het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) in kader PAS flankerend beleid landbouw

In deze nota zijn de resultaten van de toepassing van het nieuwe subsidiekader zoals uiteengezet in VR2021 2910 DOC.1220/1BIS weergegeven voor gedeeltelijke subsidiëring van VLIF-steun voor productieve investeringen met middelen uit het Vlaams klimaatfonds (VKF). Het VKF-subsidiekader geeft aan dat 70% van het Vlaamse deel van de VLIF-subsidie van het VKF kan komen. Met de voorziene subsidie van 13 mio euro vanuit het VKF is er het potentieel om over de volledige levensduur van de investeringen minimaal 1.323 kton CO₂-equivalenten aan broeikasgassen te kunnen vermijden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

BELEIDSVELD: Landbouw en Zeevisserij

BELEIDSDOELSTELLING: Stimuleren van broekgasgasreductie via het VLIF, gekoppeld aan de Programmatorische Aanpak Stikstof (PAS)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De middelen van het VKF zullen besteed worden binnen de contouren van het Besluit van de Vlaamse regering van 21 april 2023 over steun voor productieve investeringen en opstartverrichtingen in de landbouw.

In de conceptnota PAS VR 2022 2302 MED.0068/2 werd bepaald dat er 13 mio euro VKF-middelen per jaar in de periode 2024-2030 toegekend worden aan de minister van landbouw voor flankerend beleid in kader van de Programmatorische Aanpak Stikstof (PAS).

2. INHOUD

1 Situering

Op 29 oktober 2021 heeft de Vlaamse Regering de visienota met betrekking tot de cofinanciering van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds goedgekeurd (VR2021 2910 DOC.1220/1BIS). De verdeling van de middelen binnen het Vlaams klimaatfonds (VKF) voor 2024 werd meegedeeld aan de Vlaamse regering op 15 maart 2024 (VR 2024 1503 MED.0095-1).

In die mededeling wordt voor PAS flankerend beleid landbouw 13 miljoen euro voorzien met de volgende voorwaarde: “De middelen worden ingezet voor flankerend beleid zoals VLIF-investeringssteun of onderzoek in de landbouwsector, zoals opgenomen in de conceptnota PAS VR 2022 2302 MED.0068/2 en op voorwaarde dat dit leidt tot een reductie van broeikasgassen”.

2 Context

Het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) vormt de grondslag voor de toekenning van Europese landbouwsteun in Vlaanderen. Voor de periode 2023-2027 werd een strategisch plan goedgekeurd door de Europese Commissie. Eén van de maatregelen in dat plan betreft steun voor productieve investeringen in de landbouw, verder uitgewerkt in het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 over steun voor productieve investeringen en opstartverrichtingen in de landbouw. Deze maatregel wordt uitgevoerd door het VLIF.

De middelen van het VKF worden aangewend volgens dezelfde procedure als de reguliere GLB-middelen. Via de gegevens verzameld in de VLIF-duurzaamheidsdatabank wordt de impact van de investeringen specifiek gefinancierd door middelen van het VKF elk jaar berekend. De financiering is beperkt tot die investeringen die bewezen tot reductie van broeikasgasemissie leiden. Ofwel op het vlak van energiebesparing (beperkt tot verwarmen), ofwel wat betreft niet-energetische emissies. Bijkomend moeten deze investeringen ook gelinkt worden aan het flankerend beleid PAS. Met name technieken waarvan bewezen werd dat ze ook ammoniakemissies reduceren, of technieken in nieuwbouwstallen met ammoniakemissiearme technieken. Deze voorwaarden werden nader bepaald door de Vlaamse Regering in de Programmatorische Aanpak Stikstof (DPAS) VR2023 1503 MED0103/2.

Voor 2025 zullen uit de verscheidenheid aan gunstige investeringen voor klimaatdoelen een beperkt aantal investeringslijnen effectief benut worden voor vastlegging. Met name de volgende energiebesparende technieken in nieuwbouwstallen met ammoniakemissie-arm systeem zullen gevat zijn binnen de vastlegging en vereffening die vermoedelijk na twee jaar zal volgen: isolatie, biggenkap/overdekt biggennest en warmtewisselaar /warmterecuperatiesysteem met terugwinning van warmte voor verwarming of productieproces. Daarnaast de volgende technieken die niet-energetische broeikasgasemissies reduceren: mestrobot, mestrobot met registratie-apparatuur en sproei-installatie i.k.v. PAS, mestrobot met registratie-apparatuur i.k.v. PAS, mestschuif vaste constructie, mestzuigrobot en registratieapparatuur mestrobot/mestschuif.

De eerste jaarhelft van 2025 wijst uit dat er een inhaalbeweging is gestart met betrekking tot de investeringen op veehouderijen in het kader van de PAS. Zoals afgesproken werd eerst de 25 miljoen euro reguliere VLIF-middelen ingezet voor investeringen die het flankerend beleid ikv PAS ondersteunen. Pas daarna worden de voorziene middelen via het Vlaams Klimaatfonds aangewend. Onderstaande geeft aan dat deze middelen niet volstaan om de aangevraagde investeringen in kader van flankerend beleid PAS te kunnen selecteren en vastleggen dit jaar. De cijfers voor de diverse blokperiodes die hierna worden toegelicht vertrekken dus vanuit de bijkomende middelen die voorzien zijn in het kader van PAS en komen bovenop de reguliere middelen van het VLIF die reeds bij het begin van elk jaar worden toegewezen.

De aanvraagperiode juli-september 2025 (blok 3) is ook al afgelopen, maar de uitvoeringsgraad na BVU is nog niet volledig gekend. Als op het aangevraagd budget de gemiddelde uitvoeringsgraad op basis van aanvraagperiode 1 en 2 op toegepast wordt, zal 36,37 miljoen euro nodig zijn voor de vastlegging.

De aanvraagperiode oktober-december (blok 4) 2025 is lopende. In 2025 zien we de geselecteerde bedragen drastisch stijgen van 15,6 miljoen euro in de eerste blokperiode (na BVU 12,22 miljoen euro), over 30,8 miljoen euro (na BVU 27,33 miljoen euro) voor de tweede blokperiode naar 42,78 miljoen euro (raming na BVR 36,37 miljoen euro) voor de derde blokperiode. Zelfs als we ervan uitgaan dat dergelijke grote stijging in aanvragen zich niet verderzet, Zijn bijkomende vastleggingskredieten nodig in 2025.

3 Toelichting sjabloon cofinanciering

Hieronder ziet u een weergave van het samenvattende tabblad uit de berekeningsexcel:

Pagina 3 van 6

Berekening van de maximale cofinanciering vanuit het Vlaamse Klimaatfonds

(De berekening gebeurt automatisch op basis van de gegevens op het invulformulier)

Maatregel:	VLIF-investeringssteun voor productieve investeringen met potentieel		
Aanvragende entiteit:	Agentschap Landbouw en Zeevisserij		
Parameter	Uitleg	Eenheid	Waarde
Investeringskost Vlaamse/lokale Overheid		euro	18 571 428,57
Investeringskost totaal		euro	34 242 558,36
Hefboom	<i>investeringskost totaal / investeringskost Vlaamse/lokale overheid</i>		1,84
Jaarlijkse nettobesparingen		euro	7 649 290,14
Levensduur		jaar	17,00
Totale nettobesparingen	<i>jaarlijkse nettobesparingen * levensduur</i>	euro	130 037 932,42
Totale kosten	<i>investeringskost totaal - totale nettobesparingen</i>	euro	-95 795 374,06
Terugverdientijd	<i>investeringskost totaal / jaarlijkse nettobesparingen</i>	jaar	4,48
BKG-reductie		ton CO2eq	1 322 730,43
BKG-reductie LULUCF		ton CO2eq	0,00
BKG-reductie totaal		ton CO2eq	1 322 730,43
Maatschappelijke kostenefficiëntie	<i>totale kosten / BKG-reductie totaal</i>	euro/ton CO2eq	-72,42
Overheids-kostenefficiëntie	<i>investeringkost Vlaamse/lokale Overheid / BKG-reductie totaal</i>	euro/ton CO2eq	14,04
Cofinanciering bij onbekende			0%
Maximaal cofinancieringspercentage o.b.v. overheids-kostenefficiëntie			70%

De werkmethode kan als volgt samengevat worden:

- Analyse van de historische subsidies:
 - De kostenefficiëntie wordt berekend voor de historische subsidies: 14 euro/ton CO₂ equivalent;
 - Basis: dataset historische subsidies (vorig GLB tot 2022):
 - Beperkt tot investeringen die BKG-reducties opleveren (geen elektriciteitsbesparing, geen hernieuwbare elektriciteitsproductie) én die verband houden met de doelstellingen van de flankerend beleid PAS;
 - Vanuit historische subsidies wordt totale investeringskost ingeschat;
 - Vanuit investeringskost wordt aandeel subsidies ingeschat volgens huidig GLB.

De totale investeringskost voor de Vlaamse overheid bedraagt 18.571.429 euro. Hiervan zal 13.000.000 euro gefinancierd worden door het Vlaams Klimaatfonds. Het resterende bedrag van 5.571.429 euro zal gefinancierd worden door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, met name het VLIF. De bijdrage van het Vlaams Klimaatfonds komt dus overeen met een reëel cofinancieringspercentage van 70%. De berekeningen werden ook al afgetoetst met het VEKA.

////////////////////////////////////

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de maatregel 'PAS flankerend beleid landbouw' worden in 2024 de volgende middelen gereserveerd:

- 13.000.000 euro wordt gereserveerd op het VKF uit klimaatprovisie: QE0-1QHB2IB-PR;
- 5.571.429 euro wordt gereserveerd op het budget van het VLIF: TGO-1TJG5WW-IS. Hiervoor zullen de middelen 'Innovatie in de landbouw' zoals bepaald in conceptnota PAS van 23 februari 2022 aangesproken worden.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 28 mei 2025.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 9 juli 2025.

De indicatieve spreiding van de uitgaven ziet er als volgt uit:

		VAK uitgaven									
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
PAS flankerend beleid landbouw	VKF	0	7.500.000	5.500.000							
	Agentschap Landbouw en Zeevisserij	0	3.214.286	2.357.143							

		VEK uitgaven									
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
PAS flankerend beleid landbouw	VKF	0	0	0	7.500.000	5.500.000					
	Agentschap Landbouw en Zeevisserij	0	0	0	3.214.286	2.357.143					

Belangrijk om te vermelden dat er behoorlijk wat onzekerheid bestaat over de spreiding in de tijd. Het besteden van de middelen (VAK op de eerste plaats) hangt sterk samen met het proces van keuzes maken op lange termijn door landbouwers op basis van de huidige gekende (overheids)informatie, de beschikbare erkende technieken om ammoniak te reduceren en een vlotte vergunningsverlening hierop volgend.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen

////////////////////////////////////

4. VERDER TRAJECT

Jaarlijks zal over de voortgang en de gerealiseerde emissiereducties van de maatregelen gefinancierd vanuit het VKF worden gerapporteerd aan de Vlaamse Regering volgens de timing en voorwaarden die door het VEKA worden bepaald.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Kennis te nemen van Bijkomende broeikasgasemissiereducerende maatregelen door het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds
2. Haar goedkeuring te hechten aan de reservering van het voorgestelde budget, met name:
 - 13.000.000 euro van het Vlaams Klimaatfonds

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS

////////////////////////////////////